

Inbjudan till forskningssamverkan

Medverkan i SOM-undersökningarna hösten 2012

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför sedan 1986 årligen återkommande undersökningar av svenska folket. Syftet är att systematiskt studera allmänhetens vanor och attityder när det gäller samhälle, politik och medier. Undersökningarna fungerar som en tvärvetenskaplig plattform för långsiktig samverkan med pågående forskningsprojekt vid svenska universitet och högskolor, såväl som med myndigheter och organisationer utanför universitetet.

SOM-undersökningar hösten 2012

Denna inbjudan till forskningssamverkan gäller medverkan i 2012 års upplagor av SOM-institutets årligen återkommande undersökningar: *Riks-SOM-undersökningen* (1986-) och *Väst-SOM-undersökningen* (1992-). Forskare, forskningsprojekt och myndigheter kan till en rimlig kostnad delta med egna frågeinstrument i dessa stora representativa medborgarundersökningar av högsta kvalitet. **Sista dag för intresseanmälan att delta i 2012 års SOM-undersökningar är den 1 maj 2012.**

SOM – i centrum av forskning och samhällsdebatt

SOM-institutet är en oberoende undersökningsorganisation centralt placerad i den forskningsmiljö vid Göteborgs universitet som sedan 1950-talet bedrivit framgångsrik forskning om samhälle, opinion och medier. SOM-institutets medarbetare har en stor och bred erfarenhet av att bedriva empirisk samhällsvetenskaplig forskning. Institutets forskarnätverk består av närmare 150 av Sveriges ledande forskare inom området samhälle, opinion och medier. SOM-institutet kombinerar närhet till den internationella forskningsfronten med stark närvaro i svensk samhällsdebatt.

Metod

Datansamlingen till undersökningarna sker genom en postenkät som i slutet av september skickas ut till ett systematiskt sannolikhetsurval av befolkningen, 16–85 år. Den nationella undersökningen (Riks-SOM) omfattar hela Sverige och genomförs som tre parallella undersökningar (editioner) med ett sammanlagt urval på 9 000 personer. Riks-SOM-editionerna är tematiserade: Riks I fokuserar på *samhälle och politik*, Riks II på *medier och kultur* och Riks III på *livsstil och hälsa*.

Den regionala undersökningen (Väst-SOM) har genomförts årligen sedan 1992 och omfattar ett urval om 6 000 medborgare i Västra Götalandsregionen samt Kungälv kommun. Den förväntade svarsfrekvensen för höstens SOM-undersökningar är omkring 60 procent.

SOM-institutets undersökningsdesign är under ständig utvärdering och utveckling. Stora insatser görs för att möta alla de utmaningar som dagens surveyforskning erbjuder, och för att göra formulären mer attraktiva att besvara.

Kostnader för forskningssamverkan

Att medverka med frågor i SOM-undersökningarna kostar cirka 90–115 000 kr per formulärsida, och ca 160 000 kr för ett helt uppslag (exempel på formulär finns att ta del av på www.som.gu.se). Exakt kostnad beror på antal variabler (kryss-alternativ) i kombination med frågornas utrymme. Öppna frågor medför extra kostnader. I beloppet ingår en baskostnad som inkluderar möjligheten att använda sig av ett mycket stort antal bakgrundsvariabler samt standardfrågor i undersökningarna. Grundkostnaden för alla nya projekt är 35 000 kr. För projekt förlagda utanför Göteborgs universitet tillkommer avgifter till Göteborgs universitet, så kallade overheadkostnader. För år 2012 har dessa kostnader beräknats till 39 procent.

Kostnadsexemplen ovan avser medverkan i *ett* formulär/urval. Medverkan med samma frågor i mer än ett formulär, för att täcka olika geografiska nivåer eller för att utöka urvalet, kan minska kostnaderna väsentligt. Långsiktiga projekt har generellt förtur framför ettårsprojekt.

SOM-institutet samarbetar regelbundet i projekt med organisationer och myndigheter utanför universiteten. I samarbete med sådana verksamheter svarar SOM-institutet för bearbetning av data eller framtagning av tabellrapporter och analyser; för detta arbete tillkommer särskilda kostnader. Alla tabellrapporter och analyser som genomförs vid SOM-institutet publiceras på www.som.gu.se.

Datamaterialet

Medverkan i undersökningarna ger deltagarna tillgång till de data som samlats in med projekterade frågeinstrument i cirka ett år, från fältarbetets slut till dess att färdigdokumenterade data deponeras vid Svensk Nationell Datatjänst (SND). Under samma tid har alla medverkande projekt tillgång till en stor mängd gemensamma bakgrundsfrågor motsvarande omkring fem enkätsidor samt till ett stort antal generella samhällsindikatorer (t ex institutionsförtroende, mellanmänsklig tillit, mediavanor, fritidsaktiviteter och politiska preferenser) som ingår i samtliga SOM-undersökningar. En sammanställning av bakgrundsfrågor och standardbatterier som ingick i 2011 års SOM-undersökningar är tillgängliga vid förfrågan.

Datamaterialet från SOM-undersökningar görs tillgängligt för utbildning och forskning med ett års fördröjning via Svensk Nationell Datatjänst, SND (www.snd.gu.se).

Tidigare undersökningar

Genomförandet av och utfallet för 2010 års Riks-SOM-undersökning redovisas i detalj i boken *Lycksalighetens ö* (2011; red: Sören Holmberg, Lennart Weibull & Henrik Oscarsson, SOM-institutet); för Väst-SOM-undersökningen i boken *Västsvensk vardag* (red: Annika Bergström), baserad på 2010 års undersökning. All dokumentation av SOM-undersökningarna, inklusive metodrapporter och formulär, finns att ladda ned från SOM-institutets hemsida www.som.gu.se.

Tidsplan

Tidsplanen för forskningssamverkan är anpassad till SOM-institutets årliga undersökningscykel.

- 1 maj 2012: Deadline för preliminär anmälan om deltagande med uppgift om ungefärlig omfattning och ämnesinriktning. Anmälan görs till Annika Bergström (annika.bergstrom@som.gu.se).
- 15 maj 2012: Deadline för ett första utkast till enkätfrågor. Detta leder normalt till fortlöpande diskussioner mellan SOM-institutet och samverkanspartners om utformning och omfattning av frågeinstrument.
- Juni 2012: Besked från SOM-institutet med preliminär prisuppgift (baserat på utkastet till medverkan).
- Juni–augusti 2011: Formulär utarbetas. Frågeinstrumenten finslipas i nära samarbete med medverkande projekt.
- 1 september: Formulären för SOM-undersökningarna 2012 går till tryck.
- Början av september 2012: Kontrakt skrivs med medverkande projekt.
- Senast sista veckan i september 2012: Undersökningen går i fält.
- Februari 2013: Fältarbetet avslutas.
- 1 mars 2013: Datafil och kodbok levereras till ansvarig forskare för medverkande projekt.
- Mars 2013: SOM-institutets årliga utvärderingsresa.
- Mars 2014: Data från SOM-institutets undersökningar hösten 2012 görs tillgängliga för forskare och studenter genom Svensk Nationell Datajänst (SND).

Kontakt

Intresseanmälan lämnas till undersökningsledare docent Annika Bergström (annika.bergstrom@som.gu.se). Frågor om SOM-institutets verksamhet besvaras gärna av styrgruppens ordförande Lennart Weibull (lennart.weibull@som.gu.se), seniorforskare professor emeritus Sören Holmberg (soren.holmberg@pol.gu.se), SOM-institutets föreståndare Henrik Ekengren Oscarsson (henrik.oscarsson@som.gu.se) och chefsadministratör Kerstin Gidsäter (kerstin.gidsater@som.gu.se).

Med vår hälsningar från SOM-institutet

Henrik Ekengren Oscarsson
Professor, föreståndare
SOM-institutet
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet
031-786 4095

Annika Bergström
Docent, undersökningsledare
SOM-institutet
Institutionen för journalistik, medier och kommunikation
Göteborgs universitet
031-786 5178

S ren Holmberg
Professor em., seniorforskare
SOM-institutet
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet
031-786 1227

Lennart Weibull
professor, ordförande i SOM-institutets styrgrupp
SOM-institutet
Institutionen för journalistik, medier och kommunikation
Göteborgs universitet
031-786 5406